

DOBROGEA JUNĂ

ABONAMENTE

Pe an an
pentru preoți și învățători8 lei
6 lei

Anunțuri și reclame după înșesăzătoare.

Ce mi-i Tanda — Ce mi-i Manda!

Despre cap zice țăraniul
Nici mai este de gindit
Căci o sănă, o sănă, sănămanul,
Că de mult i s-a împuțit.
Vreau să văd locul la coadă.
Dacă este, precum spun,
Că se poate dămătura
Să rămână ceva bun.

C. MALAUSKES

Nu e multă vreme, de cînd *Patriotul*, organul personal al șefului partidului de la cîrmă, sub semnatura primului redactor al aceleia gazete, filozofa a supra-cinstei în politică. Aprecierile nu începe, credem, nici cea mai mică îndoială erau la înălțimea subvențiilor, cu care se alimentează *Patriotul*, în chestiune și prin urmare nu prezintă vre-o însemnatate. Reținem numai constatarea făcută, de altfel, *in principiu*, de către oficiosul confrate că cinstea poliției a unui insu nu poate fi *mia* și cinstea lui personală *alta*.

Largă și încăpătoare mai e și noțiunea de «cinstă» în fața românească! Si dacă în viață noastră de toate zilele — în care lumea e aşa cum este și ea din să suntem noi — *negustor cinstil și chiar hoțul nedovedit*, apoi, în politică, necinstea nu numai că se bueură de impunitatea legilor și moravurilor noastre, dar ea constituie o calitate, un titlu, iar necinstiul e un om de merit și de preț.

Dacă în principiu, suntem dar de perfect acord cu *Patriotul*, la rindul său trebuie să recunoască, că, în practica lucurilor, vederile noastre nu sunt nici exagerate și nici pesimiste.

Felul cum s-au desfășurat unele din ultimele evenimente, care priveau de aproape provincia noastră, ne sugerează aceste amărte reflecțuni.

Nu fără oarecare desgust și-l ne vedem a reveni asupra unor lucruri, care n-au putut avea altă sanctiune, de cînd pe aceea a regimului sub care s'a săvîrșit.

Ni se promisese, *coram populo*, de către actualul guvern, întâdere Constituției Regatului și peste aceste două districte dobrogene. Nu putem fi acuzați, că ne am încrezut — cînd ne prește în realizarea sau în utilitatea acestor reforme; nici nu ne găsim a arăta aici, dacă s'a să găsit printre concețările noastre și dintre acele, care să tragă nadejde la făgăduelile intelectilor. Ceea-ce e cert însă, e că deliciul de necinstiș-a consumat și încă cu premeditare!

Lucrurile nu s'au mărginit, precum se știe, aci. Un capace-potrivit al «tingirei» conservatoare, a mers pînă a ne anunța prin afișe, sub propria-i semnatură, în ajunul alegerilor din astă toamnă, acordarea drepturilor politice ca un fapt implinit.

Faptele nu au fost denunțate ucelora, cari, în serierele lor, consacra cinstea în politică ca principiu imutabil de guvernanță; *inteleptii* de la centru însă, au dat sanctiune actului de abilitate politică a reprezentantului lor — calificație, care în limbajul *proștilor* de aci nu se poate tălmăci, de cînd prin «neinstă».

Dar, trebuie să fii naiv, ca să uiți că «Manda nu poate fi altfel de cînd Tanda» — și că actele comise de un Bănescu nu vor găsi aprobare la patronul *Patriotului*!

In adevar, avem dovada și anume *legea electorală* — că o pară, că primarul din Constanța al actualului regim, nu poate să cadă departe de *părul* conservator...

Autorul legii în chestiune, înșu d. G. Gr. Cantacuzino — speriat, se vede, de debandada la care se dedaseră primarii d-sale — căutând a lăua din mîna administrației formarea listelor electorale, pentru a o trece Jusitie, prevede un ultim articol, care dispune, ca *judecătele Tulcea și Constanța să rămină tot sub prevederile legilor pînă acum în vigoare*, dindu-se astfel cînd mai puternică dovadă, de cătă solicitudine și considerație binevoitoare se bueură în ochii acestui guvern Dobrogenii, cărora draga Doamne — li se promiseseră nici mat mult nici mai puțin de cînd chiar *drepturile politice*!

De altfel, era chiar indicat Președintele Consiliului de Miniștri să ne dea nota exactă a simțimintelor adeverărate ce nutrește conservatorii, pentru provincia transdunăreană; d-sa în persoană e acela, care, cu ocazia vizitei ce a făcut în provincia noastră prin Iunie 1904, în vederea acordării drepturilor politice, ne spunea într'un toast: «*Dobrogenii prin credința lor merită o soartă mai bună!*».

Nu știm, dacă e locul să ne întrebăm, cum rămîne eu constatărea *Patriotului*, că cinstea în politică a fiecăruia nu poate fi alta de cînd cinstea lui personală și vice versa. De cînd, dacă stăpinul — «veneratul șef» — știe să pună așa puțin preț pe evîntul și cinstea-i politică, atunci ce să mai zicem de cîraci ca

Bănescu, cărora dîndu-le Domnul ce n'au gindit, se miră de ce i-a găsit?!

Stim numai următorul lucru: că dacă țărani din fabulă să răuia la peștele conservator, n'ar mai avea de sigur curiozitatea să-l miroase nici măcar la coadă, ei

Despre cap — va zice dinsul —
Nici mai este de vorbit,
Căci o sănă, o sănă, prea bine,
Că de mult i s-a împuțit
Dar cum văd eu nici la coadă —
Zău, pe cîstea mea, vă spun —
N'a rămas, doamne ferește,
N'a rămas nimică bun!

Const. N. Sarry

HAZUL SAPTAMINEI

Intr-un cerc, se discuta slăcerea alimentară cu apă a orașului laș — lucrare la care se licitațiune, se știe, s'a făcut tot posibilul ca inginerul Căianău să nu fie admis.

Unul dintre cei de față, căutind să obiecteze, că de cînd Căianău n'a căutat să cadă la pace cu consiliul comunali și urbei în chestiune — lucru ce a făcut Bonnet, asupra căruia s'a adjudecat lucrarea — d. Virgil Ionescu, amicul primarului nostru și antreprenorul său favorit, a replicat înăuntru: *Apot la laș sent, mă rog, 35 consilieri nu numă și ca la Constanța!*

Absolut autentic.

Corporatiunile și Sindicatelor DE MESERIASI

Chestiunea e la ordinea zilei, se discută cu multă aprindere și cu tot felul de argumente, așa că merită atenționarea noastră deosebită.

E cert, că în ultimul timp s-a remarcat printre meseriași din țară o nouă ferbere, în care cîtor-va interesați în cauză le-a plăcut să vadă o mișcare socialistă; iar atîl — oameni dintre aceia, cari nici odată nu căută să studieze o chestiune în amănuntele ei — său grăbit să o considere ca atare. Ca unii, cari — fără să spunem nimănui — au urmărit de aproape, în ultimii ani, toată activitatea meseriașilor, potrivit spane — tari pe convinsarea noastră și pe realitatea adevărată a lucrurilor — că această mișcare, zisă sindicalistă, nu are, nu poate avea, nici o atingere, nimic comun, cu ideea socialistă. Exceptând cele cîtor-va capitenii, printre cari unul *doctor în medicină*, altul un *avocat*, cari fie din interes materiale — și aceasta e dovedit — fie din interes, să le zicem, profesionale — că să facem o demareare între cele dîntâi și accesătea — fie din alte interese tot așa de puțin proprii cauzei meseriașului român și socialistului de doctrină: exceptind pe aceștia, restul de adepti cîstă sunt, nu sunt, nu pot fi socialisti — și aceasta, fiind că nu știu ce e socialismul, nu-l pricep, și mai ales nu-l simt.

Nu ne e posibil ca, în cadrul unui articol de gazetă, să intrăm în amănunte; de cînd putem spune, în două vorbe, că în țara aceasta, unde lucratorii sunt căutați cu luminarea; în țara aceasta, care de acum înainte tinzind să devină și industriașă, are ocupate mil de brațe de meseriași

străini, importați cu rugănișuri, în țara aceasta, în care proprietarii de pămînt, în ultimul an de belșug, au înaintat pe urcu lucărătorii lor — suot moșii care în anul de criză 1900 au avut de înregistrat cîstiguri mai mari de cînd anul acesta, cînd a trebuit să plătească brațele de lucărători în mod exorbitant de scump; în țara această — eminentamente agricolă — în care rămîne cu bucatele pe cimp, elind Serbia și Bulgaria inchid granițele pentru în crăitorii lor, în țara aceasta, zisem, nu poate prinde și nu poate așa cîstul socialismul.

Dar atunci, ni se va zice, cum de se mișcă și ce mișcă, în ultimul timp, mesele de muncitori, cari se deduc la tot felul de demonstrații?

Inainte însă de a se pane această chestiune, întrebău-să care-va cecăută în fruntea mișcării — care nu e, fiind că nu poate fi, socialistă — niște oameni, cari nici odată n'ar putea dovedi o altfel de legătură de cînd interesată, între ei, cari nu sunt meseriași, cum subsemnatul nu e popu și meseriași români? Ce ați zice ori care din domeniile voastre, dacă ar vedea în fruntea unei mișcări agrare din România, pe Rabinul dela Buhuși?

Si acum, cînd am văzut cine sunt și ce urmărește căpitenele mișcărei așa zise sindicaliste, să analizăm și din cine se compune trupa.

Avant-garda e formată din topi a cieia, cărora conducătorii de astăzi ai corporațiunilor nu le au menajat toate suscepibilitățile, sau cari au rămas necăpătuși și pe din afară în acțiunile organizațiunilor ale meseriașilor.

După această, vîn acel dintre meseriași, cari, neplătitind regulat cotizațiile, au lăsat să se stringă sume relativ mari, pentru care ei sunt acum constrinși, cu forță publică, să le plătească; la astia se adaugă, aceia cari au avut veri-ve fel de nemulțumire, de pe urma birourilor corporațiunilor, fie că au fost condamnați pentru tot felul de abateri prevăzute în lege, fie că nu au căpătat ajutorul, atunci cînd s'au prefăcut bolnavi, fie, în sfîrșit, că una așteptau ei de pe urma legel meseriașilor raiul din Eden! — și altă a cîst, adică: să muncească și de acum înainte, pentru că să poată trăi în lume....

In dosul acestor două categorii urmează grosul trupel, compus numai din străini. S-a observat, că mișcarea sindicalistă a prins mai ales în porturi, unde mișuna hamală, toți streini de neam și de sentimente românești. E o chestiune distinctă, dacă hamalii propriu zisi, pot fi considerați de meseriași, și, în tot cazul, dacă expatriați din alte țări, tembeliti din Levant și exportați din Rusia, pot alcătui mișcări, care să impună modificări la *Legea meseriașilor din fața românească*!

Așa stănd lucrările — și așa stă — unde vedeați socialismul și socialistii?

Poate fi socialist un Racovský, care pe moșia lui e tipul *lipitoarei satelor* — publicat chiar în corpul ziarului un document în materie — și pot fi socialisti niște oameni cari nu știu, nu pricep, nu simt, după cum am mai spus, ce e socialismul?

Așa cum e însă, mișcarea există, și în numărul viitor vom căuta să discutăm organizația corporațiunilor și a sindicatelor, și să vedem unde stă rău.

RETEVEIE

D. Ing. Uzescu demisionează

Seful serviciului tehnic al comunei Constanța d. ing. Uzescu, demisionează pe ziua de 1 Aprilie dela acest post.

Motivul acestui demisunt ar fi faptul, că conducearea canalizărelor orașului acesta, n'a fost încredințate d-sale după cum era vorba — ei unul alt inginer.

Dacă d. Uzescu vede în aceasta desconsiderație o jignire adusă capacitatei și domnitaței d-sale, nu'l putem de cît felicit. Să nu fie însă altceva!...

Iubitul d-lui Bănescu

Poțția orașului Constanța a dresat acte, prin care trimite judecători pe iubitul și nedespărțitul agent al primarului nostru, pe prea cunoșteal Theodor Constantianu, pentru furtul a doi cireaci.

Se vede, că acest recidivist deliciant, care, tare pe protecție, își puseșe în gînd să mințească o mulțime de lume, și tentativa a avut loc dar n'a reușit — a început să se mulțumească numai cu făptură de ierni.

Pentru d. Șef al Curățeniei

In față găreți orașului se găsește instalată o comoditate publică, care e în așa fel neingrijită, în cît face imposibilă treccerea pe acolo. Si spectacolul nu ar fi atit de supărător, dacă toți aceia care descind din gară — o sumă de stemei — nu ar da imediat ochii cu acest focar de infecție.

Am avut grija să invităm de două ori primă numă pe d. șef al curățeniei publice să bine-voiasea să da cu nasul pe acolo; astăzi îl facem o-a treia somăjune în regulă.

Menajeria dela Primărie

Nu faptul, ca Primăria noastră a fost mutată în fostele grăduri ale pompieriei orașului, ne face ca să-n dăm denumirea de menajerie — ei altceva.

Felul cum d. Primar al Constanței se poartă cu consilierii d-sale și mai ales cu funcționarii d-sale, începînd dela secretarul comunel, fiind notoriu, nu e nevoie, credem să înzistăm prea mult.

Pentru fiecare din acești, d. Bănescu nu crăju operele ca: boi, măgară, porc, etc. etc.

Cum șeful acestor dobitoace nu prea are aerul unui imblințitor de animale, și cu atât mai puțin figura unui leu, ca ce rămine din sul în fruntea acestor menajerii publice?

Franchise.....

Se găseau în biroul d-lui Administrator al domeniilor Statului din Dobrogea, între altii, d-lui căpitan Blăniță și Dăscălescu, cînd venii vorba de maroa incureatură în care se găsește proprietatea rurală din această provincie, iar unul dintre ei de față începușe să se plângă de incetinarea ce pune ei dela Administrație în mersul lucrărilor.

Apoi, dacă nu fi incureatură, ne desfășură: obiectă plin de un amor fruncă d administratorul al domeniilor.

Proprietatea rurală din Dobrogea

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIUNE SI JUSTITIE Sect. I

Audiența de la 26 Aprilie 1906

Președinția D-lui Sc. Ferechide, prim-președinte

Ministerul Domeniilor cu Molas Memet

Dobrogea. — Rate răscumpărare intîrziate. — Dreptul Statului de a lua pămîntul. — Necesitatea somațiunilor de plată. — Art. 13 și 14 din legea pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea.

După art. 13 și 14 din legea pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea, combinat cu dispozițiunile dreptului comun, debitorul care nu și-a plătit ratele de răscumpărare în timp de trei ani, nu perde dreptul la pămînt în folosul Statului decât atunci cînd Statul dovedește mai întâi că printr-o somațiune

a pus în întârziere pe debitor de a plăti ratele datorite.

No. 195. — *Repsins. ca neînsemnat, recursul făcut de Ministerul domeniilor contra decisiunii Curței de apel din Galați, sec. I, cu No. 70 din 1905, dată în procesul cu Molas Memet.*

Sau ascultat: d-l St. Cihoschi, avocatul recurrentului, în dezvoltarea motivei de casare; d-l C. Ionescu, avocatul intimatului, în combateri: Curtea, deliberând.

Asupra mijlocului de casare introdus;

• Rea aplicare a art. 13 și violarea art. 14 din legea pentru regularea proprietăței în Dobrogea din 1882, precum și răsturnarea obligației probelor. Art. 13 cerează pentru Stat sauocrea de a împlini ratele datorite pentru răscumpărarea dîjmelor în Dobrogea, conform legii de urmărire; iar art. 14 pronunță decădere drepturilor ueftui care nu a plătit răscumpărarea în curs de trei ani, în folosul Statului. Curtea înțănuind în mod arbitrar aceste articole, declară în principiu că Statul nu are dreptul să deposedeze conform art. 14 decât dacă a întrebuită mai întâi formalitatele legii de urmărire, cu alte cuvinte, transformă o favoare ce legea acordă Statului într-o obligație absolută și inutilă, cînd, ca în specie, deposedatul nu pretinde să își plătit ratele. Si dacă ar fi pretins, datoria lui era să dovedească plăto, căci debitorul trebuie să dovedească liberaținea.

Arând în vedere decisiunea susținută recurrentului, din care rezultă că intimatul de uzi în recurs, Molas Memet, a intentat în contra Statului ueftirea în recrudicare a 17 hectare și 8354 m. p. pămînt în comuna Topraisor, asupra cărora i s'a recunoscut dreptul de comisianarea instituției pentru verificarea titlurilor de proprietate a pămînturilor din Dobrogea, și de care pămînt a fost deposedat de Stat pe cale administrativă, prin proces-verbal din 5 Ianuarie 1890, pe motiv că nu a plătit ratele răscumpărării în timp de trei ani; cu Curtea de fond în apel, z. admis accusă ueftirea cu neînsemnat.

Considerând că, după dispozițiunile art. 13 din legea pentru regularea proprietății imobiliare din Dobrogea, împlinirea ratelor datorate pentru răscumpărarea de pămînturi în Dobrogea se face conform legii de urmărire, iar după art. 14 următor, acela că nu vor plăti dreptul de răscumpărare în timp de trei ani, perd în folosul Statului, dreptul la pămînt, fără a putea reclama înțocarea platilor anterioare;

Considerând că din aceste dispoziții rezultă că legiuitorul acordă Statului sauocrea și dreptul de împlinirea ratelor, cu legea de urmărire, fără însă ca prin ueftă să doarjeze la dreptul comun în privința ratelor, după care debitorul are să face plată, în casul cînd Statul nu face uzi de dreptul re-i acordă legă de urmărire;

Considerând că, conform dreptului comun, neplata unei sume cherabile — cum este suma datoriei în specie Statului — nu poate altrage perderea cre-unui drept fără o prealabilită somajină de plată din partea creditorului;

Considerând că, prin decisiunea atacată, Curtea de fond constată în fapt lipsa de somațiune din partea Statului pentru plată ratelor datorite de Molas Memet din răscumpărarea pămîntului de litigiu;

Considerând că perderea dreptului la pămînt nu se poate admite, fără ca printre o somațiune de plată să se constate lipsa de plată din partea debitorului pas în întârziere;

Considerând că decisiunea atacată menținindu-se pe constatarea de fapt a lipsii de somațiune, mijlocul de casare invocat devine neînsemnat.

Pentru aceste motive, respinge:

D-șoara Marie Gărdescu

și

D-l Gh. Mușatescu

Logodj

Invățători

Murătărescu

PROGRESELE DOBROGEI

Arătate pe perioade din 5 în 5 ani de la anexarea pămîntă astăzi

DENUMIRE	1880	1885	1890	1895	1900	1905
Populație	147.246	179.000	198.111	225.000	267.500	297.400
Năsturi	6.689	7.925	9.000	10.000	10.700	14.800
Morți	5.414	4.000	5.341	5.300	6.100	8.000
Excedentul năsturilor	1.275	3.462	3.667	4.722	4.571	8.000
Cădătorii	1.203	776	1.233	1.253	1.301	2.400
Suprafața culturilor	Hectar	241.507	397.053	402.120	400.000	608.400
Gruia	Hectar	45.908	85.900	81.200	79.000	91.170
Porumb	Hectar	36.954	49.537	47.200	54.200	84.000
Orz	Hectar	90.522	109.287	152.000	144.500	201.000
Orz	Hectar	10.910	17.142	34.380	29.918	93.372
In	Hectar	11.930	56.170	—	11.806	26.074
Prodigiștina grădină	Hectolitri	328.456	600.705	931.800	946.500	1.083.872
Porumb	Hectolitri	406.691	211.651	224.170	728.100	397.075
Orz	Hectolitri	927.734	1.117.253	2.018.070	1.782.100	2.661.072
Ovăz	Hectolitri	106.296	166.596	384.200	302.350	1.410.636
In	Hectolitri	53.707	210.703	69.253	81.530	63.715
Spătă cavalină	Capete	45.198	59.626	36.438	74.180	82.400
Spătă bovină	Capete	100.500	113.370	191.400	135.907	151.190
Spătă ovină	Capete	783.189	702.602	611.026	896.519	737.027
Venitul pescăriș	Lei	249.100	504.262	576.500	671.145	1.344.326
Totalul exportului	Lei	46.065	53.943	122.110	160.000	194.888
Totalul importului	Lei	8.515	11.747	14.828	37.702	69.187
Mișcarea portului Constanța. Tonaj	424.175	386.928	371.973	537.401	974.897	1.084.124
Mart. transp. pe linia C.-V.-Const. Tone	79.000	55.800	76.000	192.000	246.000	327.000
Drumuri șoseleute	Kilometri	139	302	457	994	900
Improprietăți pe moșene statului No.	275	18.397	65.458	71.365	71.082	86.221
Spr. vecanoscă sau vândută. Hect.	11.588	195.200	523.610	602.600	604.800	654.121
Populația școlară primară	3.100	5.504	6.744	8.546	12.388	19.511

Demnul (?!) d. Costacea

Ne-am dispins de neplăcerea de a ne ocupa de neînsemnată persoană a revizorului școlar al județului Constanța, dacă nu am avea perfectă încredințare, că satisfacem o întreagă clasă obișnuita de acest miserabil agent electoral.

In adevăr, trebuie să îi tipeu pofticiamului ordinar, pentru că în loc să bagă capul în cenușă și să-și plangi tiealoșia, să ridici glasul și să cauți nod în papură unor oameni cari muncesc fără preget, nu pentru a obține laude și recompense de la un șef, care le decerne acestea pe sprințeknă — ei spre a-să face datoria.

Si ce ne spune amne d. Costacea în desvinovățirea d-sale? despre care ne-am ocupat și în numărul precedent. Că ar fi găsit la unu invățător condițele și registrele în neregulă. De ce n-a adăugat însă, cind s-a primis de către școli catalogele și condicile de prezenta?

Cind nică după trei și patru luni de la începerea anului școlar invățătorul încă nu primisește imprimantele necesare, cum mai puteau fi ei în regulă la inspecțiunile făcute de revizor, numai la cîteva zile după expedierea acestor imprimante? Si cum se face, că inspecțiunile acestui neobosit revizor s-a marginit numai la acel dasă că cunoștești liberali — după insuși și mărturisirea d-sale?

D. Costacea face însă pe naivul. D-sa ne spune: «Revizorul școlar nu poate aplica cenzure și avertismente. Înă unde se poate întinde făptuirea și lașitatea unui sușet negru și ipocrit!

Dar să trecem la alte acte ale activului nostru revizor școlar.

De și legea prescrie, că comunele rurale să prevadă anumite fonduri pentru ajutorarea cercurilor culturale, totuși, în județul nostru, dintr-o condamnabilitate poroare sau neglijență, sunt foarte puține comune — nu știm chiar dacă există vre una care să se fi achitat de această datorie.

Unuia din aceste cercuri, fostul prefect al județului Constanța, trimite acum cîteva luni ca răspuns la o invitație ce i se făcuse de a azista la șezătoare, un mic ajutor de patru zece lei.

Ei bine — dacă e de crezut! — demnul (!) nostru revizor a dat trei ordine în seris președintelui cercului, ca să restituie acea sumă.

Cercul e cel dela Cochirleni, că să precizăm, și preș

ZISU, AVOCAT

În ziua de 8 Martie 1905
Zise, într-un proces alcătuitor, vorbele să suntină în
prezentă omul, Tribunul
lui a trebuit să acorde pro-
cesul pentru 6 Martie — an-
gajatul să înteleagă ușor.
București.

Am vrut să văd și păsta
Nu-i minciună, nici ocază
Am văzut pe doctor Zisa
Radio, pleând la bară.

În cîteva zile
Îl spuse din cap doar seapta
Se cănește să te dreptăse
De la magistrati, cu hapsa.

Dacă s-așcute Tribunul
Insă nu prindea deliciul
Gesba își clădește urechea
Călătorul, să te notă.

În lîu gură spunește
Se bătășă — părea — nebunul
Să poartă apără starea
La bucură, gărgăunul.

Numele cel de prin prejurați
Stempler, locul vorbei să fie —
Îl făcuse, său, tot una,
Păță, halina, numai bale i

În sfârșit, judecătorul,
Pățăștește, cumu fac din mină
Să și închidă a lui clană
Iar procesul se amintește!

Gărgău.

credință plină la propria lor bătjocură

Exponem moi jos cursul unui pro-
ces dintre d-lui Racovsky și un pri-
eten din satul Gherengie, din care se
văză că e ceea ce înțelege să facă d-sa
socialism pe proprietatea d-sa.

Se anume: D-l Christea Stanis-
tov Racovsky chiamă în judecătări pe d-
lumitru Alezandru, plugar, domici-
nat în comuna Gherengie, spre a se
vedea obligația și plăteasă următoare:
800 dublu-decalitri orz sau
caloreu leu 800; 128 dublu-decalitri
sau caloreu leu 128.

Procesul vine în ziua de 31 Au-
gust 1905 înainten Judecătoriei de
pace Constanța, cind plătitul susține
să a primit de la reclamant 283 ba-
sați orz și 79 banii orz, pe care
însă l-a avut în păstrare în recla-
mant, din recoltă anului 1904, adăo-
nd că nu datorează nici un ban.

Reclamantul cere amînarea spre a
soluție societățile ce a făcut cu plătitul
să doi care ar rezulta, că și se datorează
suma predate.

Plătitul nu se opune

Procesul se amînă pentru ziua de
8 Octombrie 1905, cind, procedura
fiind completă, la apelul nominal
răspunde plătitul. Împănd reclamantul.

Judecătorul, având în vedere că re-
clamantul cunoște termenul nu să a-
prezintă, prin sentința No. 1628,

respinge acuzația d-lui Christea Stan-
tov Racovsky, obligându-l să plătească
plătitul Dumitru Alezandru zero lei

cheltuieli de judecătă.

Ori se comentarii te lăsăm pe sen-
sa ma etitorilor.

Torărășia d-lui Racovsky se în-
tinde numai până la sucul de gră-
unje!

INFORMATIUNI

La foarte numeroasele felicitări,
primite din oraș și din țară, de direc-
torul nostru, pentru articolul d-sale
asupra «socialismului», d-lui Racovsky,
nu putem răspunde, de către că
ne-am făcut datoria, așa cum o în-
țelegem.

Ceea ce ne satisfacă pe deplin însă
este faptul, că și oamenii cari, per-
sonal, pe alocuirea nău fost toamă
menajată de ziarul nostru, nu s-au dat
în lături de a ne aduce de astă dată
mulțumirile lor. E un semn, că mese-
rișii încep să și cunoască pe adevă-
rat prieten, de todoauna.

K.M.

Inregistrăm cu o via mănuire
moartea marelui proprietar din
Tortoman, I. B. Boros, răpit de
moarte înainte de vreme.

Condoleanțele noastre crud
încercătă familii.

K.M.

Ni se spune că d. Kronimus Schnell,
care — și după ce fusese șters de pe
listele electorale, în baza unei sentințe
a I. C. de Casătie era încă recoman-
dat de către Prefectura noastră ca
șef al consiliului comună Camurăz,
în ce privește colonia germană
din acea localitate, a început
a și vinde averea cu gândul a lui druh-
nul Americei.

Îl dorim călătorie... sprințenat.

Zoe D. Mihailidi
Nicolae S. Lobei
Logodini

Serbare scolară ce urmează să fie
dată de către Institutul „Mircea Vo-
dă”, din localitate, în seara de 10 co-
rent, a fost amînată pentru ziua de
21 ale acestel lunii.

HOTELUL SERBĂNESCU

Str. 11 Iunie

Sibi administrăriunea insușită a pro-
prietarului, oferă camere bine mobi-
late, de o curențenie superioară și cu
prețuri modeste.

Vizitatorii pot găsi în acest hotel o
găzduire liniștită.

În vederea mișcărilor singeroase din
Moldova, a fost votat un proiect de
lege care dă Ministerului de Războiu
latitudinea de a chema sub armă mai
multe contingente de congediați și re-
rezerviști.

Tribunalul în ședință să de la 9 curenți,
a ordonat din nod inscrierea directorului
nostru în liste de alegători ai comunei
Constanța.

K.M.

Asupra situaționii Băncii Plugarul Român
din localitate, a fost insărcinat de
către Judecătorul de Instrucție să facă cer-
cetări d. F. Brăteanu, de la Banca Genera-
țională. D-za și-a depus raportul alătările.

Vom reveni în numărul viitor pe larg
asupra acestel Bănci.

Se știe, că vasul Taylor, sub
pavilion englez, din cauza unei
manevre greșite, s-a lovit de un
dig al cheiului nostru, dislocan-
dul și producindu-și o considerabilă
spărtură în proră.

Atelierul d-lui Rignall din lo-
calitate, însărcinindu-se cu a-
ceastă reparație eră a terminat
lucrarea, pentru a cărei des-
ăvărgătă execuție a primit
mulțumirile comisioanei speciale
de recepție.

Se cunoaște imprejurarea nenorocită
în urma căruia Serviciul nostru
maritim se afișă și astăzi încă pe
punetul de a perde frumosul său va-
por postal «Principesa Maria».

Pus pe stînci în insula Tenedos, în
tră cursă în Orient, vaporul nu a
fost până acum salvat do și sănătă
făcut în acest scop toate sfotările pos-
ibile. Operația de salvare continuă,

dar nu se poate încă preciza dacă re-
sultatul ei vor fi satisfăcătoare.

Vaporul «Principesa Maria» a fost
cumpărat de la societatea de naviga-
țione italienească «Florio & Rubattino»
și mai înainte se numea «Ignazio Fl-
orio».

A fost construit în anul 1896 în sat-
terul «Orlando» din Livorno. Lung-
imea sa între perpendiculare este de
88,1 metri iar lărgimea de 10,65 metri.
Are o capacitate de 1605 tone de re-
gistrul brut și 502 tone de registrul net.

În serviciu vorbind, acest vapor are
o viteză de 18 noduri și o forță de
4113 cal.

A fost pus în serviciu la 6 Decem-
bre 1906 și a costat 1.526.252 lei.

Prefectura Județului Constanța

PUBLICAȚIUNE

No. 002-22 5 Martie 1907. Se anunță
la cunoștință generală, că în ziua de 15
Martie a. c. se va pune licitație publică
în localul Prefectură, spre a se
da în antrepără executarea lucrărilor
pentru consolidarea prin sanctuți pavate
praguri radiere și talize perete, poduri
în beton armat de 6 m. 00 deschide-
re din punctul Peletia, de pe drumul
natural ce leagă satul Peletia cu
Tășnă, lucrări evaluate la sumă de lei
7200.

Licitatia se va pune en obiecte sigilată
și în conformitate cu dispozițiile art.
72-83 din legea contabilității publice.

Ofertele se vor primi în zonă licitată,
pînă la orele 3 p. m. însoțite de garanție provizorie de lei 300.

Supră oferte nu se prindesc.

Proiectul acestor lucrări se poate vedea
în cancelarie serviciului județean,
în toate zilele de lucru.

Dispozițiile art. 95 din legea privind
organizarea meseriașilor sunt aplicabile
la această licitație.

Concurenții vor trebui să prezinte la
licitație acte doveditoare că au mai ex-
ercentat lucrări de asemenea și că nu au achită
în mod constituțional de angajamente
lucrări.

p. Prefect G. Boldur-Lăpușca.

p. Secretar A. Rosca

Viata Societății la Constanța

(De la cercul „Cultură” din Constanța)

(Urmare și fine)

Cite încrederi frumoase

nu sănătățe pe vremuri?

Dar ea și în haremuri

Unul vînd să fie adică fie-care

Stăpîn pe toate cele,

vă închipușă ori-care

Ca gata era sfârșit

Și în invățășeala

multă să rupeană chiar noadă!

* * *

Chiar D-zeu, vă încredințez

singur nu sătă în Ceruri

— De n-o să, n-o, chiar așa,

— și n-ajung pînă la anu.

Va confirma-o negrosit

— și d. Doctor Danu —

— și avind el colo vin

— și bere și licheniuri,

— și el mare, u' contest,

— și bun și prea poternic

dar ea să fie chiar așa

— și înțelegătă de truc,

— și tremură de truc,

— și în colică în stomac,

— și stăa n' pat ghem-covrig

— și săbă si cine să-l dea

— și caldă cărămidă

— și năibă vr'e Marita el.

— vr'o Lină său vr'o Ida,

— și el dispune, pe căt și

— de munti și vîl de anu

— și moară singur de urit,

— și atingher ca un balaur?....

E imposibil domnil mei.

— și basmulin cu Adam,

Vă dovedește în mod cert

— că eu dreptate am

Asociația, își rog, a fost, va fi și este
luminări fizico-științe pe vremuri de
tempeste
și chiar sperioșarea ideilor înțelese!
Asociația, repet, este o lege a firei
Dinca sub toate formele, e baza o-
menirei!
* * *
Dar și prea multă într'un loc
— ou vorbe tot de clacă
Nu pot nimic să fac...
Românul se naște poet!
Dar și avocat — se știe,
La noi, de, vorba și unde e...
restul: o fudulie!
Dar vorba multă pentru om
— o știș — e săracie!
Și iardăș, știș, nu mă șndoiesc
— că numai chiar cu vorbă
Nu pot să fac vr'o ciobă!!
Un potrivit proverb francez
ne spune, că: curîntul
A fost lăsat de D-zeu, ca ră ar-
cundă gîndul!
Eș unul, suntem auditori.
de vorbă am teroare....
Nu am vîzut un cere de muști
— dar nu mă 'ngel îmi pare.
C'acolo e înțelegere
— și trebuie mult mai multă
Așa cum sunt el surdonuți.
— dar tot mai bine-asultă!
* * *
Animal pe lume mai asciabil
de căt subsemnatul
Nu cred să existe...
Eș îmi spun pacatul:
Singur nu ți-o iște, de căt intr'un loc...
Nu vîl spun, că-i... foc!
Vreau societatea, fie că de 'ntinsă
Viata fără e, mie îmi pare stinsă
Dar.... dacă se poate,

Vorbele să fie bine măsurate!
Iată dar de că, cind acum trei ani,
sus pe Mircea-vodă
Intr-o odă să măsă, dar comodă —
Vedem strîns, în cer, mal în toată seară,
oameni de departe
Toți răcuți solemn și cu nasu 'n carte,
Vănie pildă-l dam — v'o mărturisesc,
Oamenii cuminiți azi var se găsesc!
Corespondent de acolo era chiar — Cultura.
Da «Cultură» noastră și în amintirea-l
înch strig și azi! — Ura!
* * *
Iar mult n'a trezent și sănă pus la... vorbă
Mult n'a trebuit și să aferit ciobă,
Să-apof, ca să dreagă,
— el sănă pus să dea.
Vo spou en perdea,
Niste a'ea trate, zise «gezători».
— Mai drept «sărători»
Unde, din păcate, se trageau și ștori,
Trebue să adaoag, ca să fiu complet
— Voi și vorbi, de alt-fel, tot cum indirect
— Ca la urmă să dat și reprezentății
(Aci datorez — un mic parantez)
Care an pus fusul...
Astfel starea de astăzi și are înțelesul —
Vrajba fuse gata....
Ce-i drept n'a-juns sf

V. S. PAPAZIAN
MARE MAGAZIN de BIJOUTERIE și CEASORNICARIE
 „a Principesa Elisabeta”

Strada Carol No. 32 CONSTANȚA Strada Carol No. 32

Am onoare, să aduc la cunoștința Onor. Public, că am deschis un Magazin asortat cu un mare assortiment de bijuterii, cu petre de briliant, diamant, amarald, perle și turcoasă, precum: *Cercei, broșe, brățări, inele pentru bărbați și inele secesion pentru dame, ace pentru cruceți, butonii* toate după ultima inventiune. — Assortiment bijuterii se găsește gata în magazinul meu. — Fiind că posed un stoc însemnat de *petre precioase*, sunt în poziție de a confectiona din nou orice bijuterie după comandă și după dorința onor. clientui, cu *aur de 14 și 18 carate*, precum și din *platină și argint*. — Lucrez *inile de orice lățime*, cu monogramme gravate în florii. — Am gata să confectionez din nou *inile pentru logodnă*, lucrate din aur de calitatea pe care o va alege Onor. client.

Mare Expoziție de Ceasornicee din cele mai renumite fabrici din Europa

Ceasornicee de aur, argint, oxidat și nichel, de diferite mărimi, pentru dame, domnișoare și bărbați.

Lanțuri de ceasornicee pentru dame și bărbați, de aur de 14 și 18 carate marcate și lucrate după cele mai noi desenuri și ultima inventiune. Coliere de aur și argint, pentru dame și domnișoare, cu diferite brelocuri.

Lanțuri de double, argint și nichel pentru dame, d-ri și bărbați. Pendule secesion pentru perete, de diferite mărimi, din cele mai bune calități, care se intorează la 8 și la 15 zile odată. Ceasornicee de masă și pentru birou cu diferite garnituri, ultimele noutăți. Ceasornicee cu diferite muzei și deșteptătoare.

Ultimă inventiune. — Ceasornicee regulațoare, care se intorează la 400 zile odată. Mare alegere de tabacheri, port-țigări și degăzători de argint curat și marcat cu diferite gravuri și petre fine. Tabacheri, port-țigări, cibritelnițe și noțișe cu creioane de alpaga.

Bastoane de abanos și din lemn englez cu minere de argint curat și marcat. — Bastoane cu mineral de alpaga.

Grandioasa Expoziție de Argintării

Diferite surveniri compuse, pentru căpătă, pentru căpătă, pentru casă și licuier, lucrare după ultima inventiune din fabrica Wittenberg din Germania.

Bogat assortiment de tricouri lăcătu și după cele mai noi inventiuni.

Multe și bogătă coloane de tot ce se atinge de această branșă.

Brice, capătă și capătă din reacmăta fabriek J. Novak & Sohn Scheffl din Anglia.

Cumpăr orice bijuterii și argintării cu deosebită precum: — Primește din toate articolele atingătoare de această branșă, a cărui repară și a le confectiona din nou.

Bogat assortiment de cadouri pentru logodnă, nunți și sf. Sărbători.

Rog pe Onor. public și Onor. clientele, să viziteze magazinul meu, unde se vor convinge de frumosetea și soliditatea mărfurilor, precum și de prețurile cele mai bune, cu care nu-ai locu la vîndere.

Cu toată stima, V. S. PAPAZIAN

Mestrul Brevetat în Giuvaergie

PLANTEL

Primeră LOTERIE priviligiata pe clase a Regatului României
 60000 Nume cu 30000 câștigări și 6 premii

CLASA I	CLASA II	CLASA III	CLASA IV
Mai mult de 12 p. un bilet întreg nu mai devine valabil Tragere la 8 Mart. 1906	Mai mult de 20 p. un bilet întreg nu mai devine valabil Tragere la 26 Mart. 1906	Mai mult de 36 p. un bilet întreg nu mai devine valabil Tragere la 21 Mai 1906	Mai mult de 48 p. un bilet întreg nu mai devine valabil Tragere la 7 Iunie 1906
1 Prem. 1 Căștig. 1 " 1 " 1 "	1 Prem. 1 Căștig. 1 " 1 " 1 "	1 Prem. 1 Căștig. 1 " 1 "	1 Prem. 1 Căștig. 1 " 1 "
Lei 60000	Lei 70000	Lei 80000	Lei 90000
1 Prem. 40000 1 Căștig. 20000 1 " 1 " 1 "	1 Prem. 50000 1 Căștig. 20000 1 " 1 " 1 "	1 Prem. 60000 1 Căștig. 20000 1 " 1 " 1 "	1 Prem. 60000 1 Căștig. 20000 1 " 1 "
1 " 5000 1 " 2000 1 " 1000	1 " 5000 1 " 2000 1 " 1500	1 " 5000 1 " 2000 1 " 1500	1 " 5000 1 " 2000 1 " 1500
2 a 500 1000 4 a 300 1200 5 a 100 1000 25 a 150 3750 63 a 100 6000 1400 a 40 56000	2 a 1000 2000 4 a 500 2000 6 a 300 1800 15 a 200 3000 69 a 150 10350 2400 a 85 204000	4 a 1000 2000 5 a 500 2500 10 a 300 3000 15 a 250 3750 62 a 200 12400 2900 a 130 377000	4 a 1000 2000 5 a 500 2500 10 a 300 3000 15 a 250 3750 62 a 200 12400 2900 a 130 377000
1500 Căștig și 1 Prem. 1 Prem.	156950 Căștig și 1 Prem.	301650 Căștig și 1 Prem.	491150 Căștig și 1 Prem.
CLASA PATRU	CLASA CINCA		
Mai mult de 36 pentru un bilet întreg nu mai devine valabil Trag. 21 Mart. 2 Apr. și 22 Mart. 3 Apr. 1906	Mai mult de 32 pentru un bilet întreg nu mai devine valabil Trag. 25 Mart. 3 Apr. și 26 Mart. 4 Apr. 1906		
Căștigul cel Mai mare în casă: Numărul Lei 90000	Căștigul cel Mai mare în casă: Numărul Lei 100000		
1 Prem. 70000 1 Căștig. 20000 1 " 1 " 1 " 1 " 1 " 1 " 1 " 1 "	1 Prem. 80000 1 Căștig. 20000 1 " 1 " 1 " 1 " 1 " 1 " 1 "	1 Prem. 80000 1 Căștig. 20000 1 " 1 " 1 " 1 " 1 " 1 "	1 Prem. 50000 1 Căștig. 40000 1 " 1 " 1 " 1 " 1 " 1 "
4 a 1000 1000 8 a 500 4000 15 a 300 4500 68 a 250 17000 1900 a 170 323000	4 a 1000 4000 10 a 500 5000 20 a 300 3000 61 a 250 15250 1400 a 200 280000	4 a 1000 4000 10 a 500 5000 20 a 300 3000 61 a 250 15250 1400 a 200 280000	5 a 10000 10000 10 a 5000 5000 20 a 3000 3000 30 a 2000 2000 30 a 1000 10000 75 a 2000 150000
200 Căștig și 1 Prem. 1 Prem.	462000 Căștig și 1 Premiu	1500 Căștig și 1 Premiu	430250 Căștig și 1 Premiu
INTRARI	BILANT	EȘIRI	
90000 Lei. cl. 1 x 8 lei 56000 " 2 - 16 " 16 56000 " 3 - 32 " 32 56000 " 4 - 62 " 62 56000 " 5 - 98 " 98 56000 " 6 - 160 " 160	Lei 464000 Lei 56000 Lei 156000 Lei 30000 Lei 160000 Lei 142000 Lei 56000	1500 Căștig cl. 1 și 1 Prem. Lei 138000 200 " 2 - 1 20000 300 " 3 - 1 30000 400 " 4 - 1 40000 500 " 5 - 1 50000 600 " 6 - 1 60000 Lei 156000	200 à 1000 200000 400 à 500 200000 18775 200 3755000 19500 200 5500000
	Lei 72326690	Lei 72326690	

DROGUERIA MEDICINALA

Alexandru Heldenbusch
 CONSTANȚA Strada Carol (sub Hotel Regal)

Asortată cu tot ce cuprinde această branșă precum:

Drogue medicinale și industriale, parfumuri din fabricile cele mai bune din străinătate, apa de Colonie străină apa de Colonie cu kilogramu; articole de toaleta, Pudre, Pastelă de dinți, Periu de dinți Săpunuri medicinale străine și indigene Săpunuri de toaletă străine calitatele cele mai alese; articole de cauciuc, irrigatoare articole de băie; mare varietate de esențe de parfumuri franceze cu gramu miroslurile cele mai moderne articole de pânzament. Vată calitate superioară, Untură de Pește proaspătă albă cea mai bună calitate; Vasiliță Benzina Glicerină apă de gura cu kilogramu cel mai bun antisепtic pentru gură și conservarea dinților, vopsea pentru par toate cularile, diferențe Siringi, articole chirurgicale, Thermometre de băie și maximale, laeuri, văpsea pentru dușurile, ceară pentru parchet etc. etc.

P. SAPIRA

Furnisori al Curții Regale

CADOURI pentru LOGODNĂ
CEASORNICARIE
SI BIJUTERIE
 DE INCREDERE
EXPOZITIE PERMANENTA
 COLECTURA A LOTERIEI
 REGATULUI ROMAN
 MARE ATELIER DE REPARAȚII

Săpunul

de Lapte de Crin

MARCA UN CAL DE LEMN

de Bergmann & Co. Dresden

Este și va rămâne judecându-se după certificatele de mulțumire ce primește zilnic cel mai eficace dintre săpunurile Medicinale contra Pistrucelor precum și pentru a obține o piele moale și transpirativă.

Bucata 1.50.

Deposit la Drogueria Medicinală Alex. Heldenbusch Constanța, sub Hotel Regal.

GEORGE RIGNALL

Constanta, Str. Mercur 1 Constanta

SE GASESC

PLUGURILE

Cele mai solide
Cele mai sistematice
Si cele mai eficiente

SEZONU ANULUI 1906

„LA FURNICAS”

COFETARIA PETRE POSTELNICU

Strada Carol 144, Constanța, Strada Carol 144

Se găsește, de Sf. Serbători și ori cind:

Liqueruri în sticle și cu litru 1,20—8,00 lei, Champagne, de la 2,20—15 lei sticla, Vinuri straine și indigene, Biscuiți pentru ceai, locali, englezesci, austriaci și franțuzești, 1,80—10 lei kgr., Romari cu litru 2,40—10,00 și cu sticla 1,50—8,00, Ceaiuri Popof veritabile, Chocolată, Cacao, Unt-de-Cacao, Bombonerie de tot felul 2,50—6,00 lei, Dulăciuri din zahăr curat, Cozonaci, Cuglufi, Cornuri cu nuca și mac, Prăjitură, 8 bucate la 1 franc, luate acasă.

Cadouri frumoase și eficiente de Anul nou.

Ca la mine la nimeni.